

wijk, Oldebroek, Cothen, Bunnik, Houten, Zeist, Vleuten, Maarsen. Deventer, Wijhe, Kampen. Meppel. Groningen. Meerssum, Beetgum, Finkum. Texel, Bennebroek, Amsterdam. Noordwijk, Hillegom, Leiden, Katwijk, Den Haag, Delft, Westland, Schiedam, Rotterdam. Middelburg, Zuid-Beveland, Hoek, Sas van Gent.

14. Cerinthe.

C. minor L. Op een pothoofdterrein bij Deventer gevonden.

15. Myosotis.

M. caespitosa Schultz. Aan waterkanten en op moerassige gronden algemeen en bijna overal.

M. palustris L. Aan waterkanten, in veengrond en moerassige weiden algemeen en overal.

M. strigulosa Rchb. Uitsluitend aan waterkanten en op moerassige gronden. Heer, Vaals. Den Bosch. Kuilenburg, Dieren, Apeldoorn. Wijk bij Duurstede, Loenen. Deventer, Kampen, Zwolle, Giethoorn. Zandvoort. Rotterdam. Renesse, Zuid-Beveland, Zeeuwsch-Vlaanderen.

M. sylvatica Hoffm. In bosschen, meest op hoge gronden. Amby, Elso, Beek, Geulhem, Gulpen, Plasmolen. Nijmegen (Ubbergen), Doetinchem, Zeddam. Utrecht. Deventer, Olst. Amsterdam, Abcoude. Wassenaar, Leiden, Voorschoten.

M. stricta Lk. Op zandgrond, in bouwland, aan dijken en wegen en in de duinen. Maastricht, Pietersberg, Gulpen, Wijre, Sittard, Plasmolen. Nijmegen, Wageningen, Harderwijk. Zeist, Amersfoort, Neerlangbroek. Deventer, Twello, Diepenveen, Kampen. Groningen. Bergum. Terschelling, Texel, Overveen, Bloemendaal. Noordwijk, Leiden, Den Haag. Schouwen, Duiveland, Hulst.

M. versicolor Sm. Op bouwland, langs dijken en wegen, algemeen en bijna overal.

M. intermedia Lk. Op dezelfde gronden als de vorige, algemeen en bijna overal.

M. hispida Schldl. Op bouwland, langs dijken en wegen, in de duinen. Limburg (alg.). Den Bosch, Oudenbosch, Bergen op Zoom. Nijmegen (Ubbergen), Zutphen, Twello, Wilp, Gorsel, Kuilenburg (Spoel), Harderwijk. Amersfoort, Zeist. Deventer, Diepenveen, Kampen. Alle Noordzee-eilanden, Alkmaar, Heilo, Kennemerland, Overveen, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlem. Noordwijk. Sassenheim, Lisse, Leiden, Den Haag, Scheveningen, Delft, 's Gravesande, Staalduin, Voorne. Geheel Zeeland beh. Tholen.

Familie Solaneeën.

1. Lycium.

L. barbarum L. In heggen gekweekt en verwilderd. St. Pietersberg, Arcen. Nijmegen, (Ubbergen, Heumen). Utrecht, Overveen, Bloemendaal. Kijkduin, Noordwijk, ter Heide, Brielle. Schouwen, Domburg.

2. Solanum.

S. Dulcamara L. Op vochtige plaatsen, aan waterkanten, tusschen struikgewas algemeen en bijna overal.

S. nigrum L. Op bouwland, aan wegen, algemeen en overal.

S. villosum Lmk. In moestuinen, aan wegen. Maastricht, Utrecht.

S. rostratum Dun. Bij Bennekom en Rotterdam, bij toeval opgeslagen.

3. Nicandra.

N. physaloides Gaertn. In weilanden en moestuinen. Maastricht. Vught. Zandvoort. Brigdamme, Kloetinge, Hoek.

4. Scopolia.

S. carniolica Jacq. Alleen verwilderd bij Apeldoorn en Sparendam, in hakhout.

5. Atropa.

A. Belladonna L. Op enkele plaatsen in boschachtige streken en tusschen hakhout. Valkenburg, Epenbosch, Schaesberg. Wageningen, Apeldoorn. Zwolle. Oldambt. Bergum.

6. Hyoscyamus.

H. niger L. Op mesthoopen, kerkhoven, aan wegen en dijken. Maastricht, Ambij, Venlo, Den Bosch, Eindhoven, Breda, Bergen op Zoom. Nijmegen, Wageningen, Doorwerth, Kuilenburg (Spoel), Ruurlo, Terwolde, Harderwijk, Nijkerk. Utrecht. Deventer, Zwolle, Zalk. Franeker, Stavoren, Wierum, Rinsumageest, Ameland. Terschelling, Vlieland, Texel, Urk, Enkhuizen, Overveen, Naarden, Huizen. Noordwijk, Katwijk, Leiden, Wassenaar, Den Haag, Scheveningen, Loosduinen, Westland, Overschie, Rotterdam. Schouwen, Walcheren, Zuid-Beveland, Axel, Hoek, Hulst. Egmond, AERDENHOUT

7. Datura.

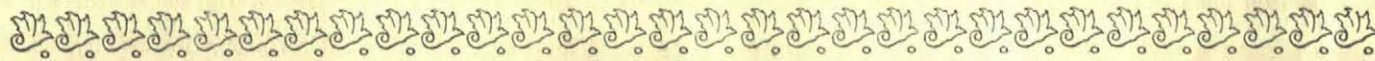
D. Stramonium L. Aan wegen, op puinhoopen, in bouwland. Maastricht, Venlo, Velden. Den Bosch, Vught, Vlijmen, Breda, Oudenbosch, Woensdrecht. Nijmegen, Wageningen, Doorwerth, Tiel, Winterswijk, Terborg, Apeldoorn, Twello, Terwolde, Nunspeet. Hattem. Rhenen. Deventer, Zalk, Grafhorst. Haren. Franeker, Heerenvveen. Beverwijk, Heemstede, Bennebroek, Overveen, Wijk aan Zee, AERDENHOUT, Amsterdam. Wassenaar, Den Haag, Scheveningsche boschjes, Delft, Staalduin, Vianen. Walcheren (Vrouwepolder), Zuid-Beveland, Hoek.

H. HEUKELS.

Toevoeging.

Ik ben den Heer Kok Ankersmit dankbaar voor de verbetering, die hij heeft aangebracht in mijne opgave van de vindplaats van *Myrica cerifera* in de vorige afl. van dit tijdschrift. De door mij overgenomen opgave uit het Nederlandsche Kruidkundig Archief blijkt dus foutief te zijn geweest.

Wat betreft de andere kwestie, blijf ik bij mijn vermoeden, dat de plant oorspronkelijk verwilderd is. In geen der mij bekende Europeesche flora's toch wordt de *Myrica cerifera* vermeld als in Europa in het wild voorkomend. Wel is zij als sierplant gekweekt en zoo ligt dus het vermoeden nogal voor de hand, dat zij, al is het dan lang geleden, bij ons is verwilderd.

Vragen en Korte Mededeelingen.

De heer JASPERS, deelde ons eenigen tijd geleden mede, dat zijn bezigheden en studiën hem niet langer veroorloofden, een werkzaam aandeel aan de redactioneele zorgen en besommeringen van *De Levende Natuur* te nemen; maar hij voegde er tot ons genoeg, en stellig ook tot dat onzer lezers bij, dat hij evengoed als in de vorige jaargangen de belangen van het Tijdschrift zal blijven behartigen door 't inzenden van artikelen en door het verleenen van raad en bijstand, waar die noodig mocht zijn.

Dat hierdoor zijn treden uit de redactie geen scheiding tusschen ons drieën zal beteekenen, daarvoor danken wij den heer JASPERS zeer.

H. en T.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 13 Januari hield de A. E. C. hare 5de bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur in Zeemanshoop. Aanwezig 13 leden.

De heer De Meijere sprak over Diptera, welke eene morpho-

logische gelijkenis met wespen vertoonen, over in- en uitlandsche Hippobosciden en Nycteribiiden (Luisvliegen, Poppenleggers) en over sexueel dimorphe vlinders, van al hetwelk vele voorwerpen vertoond werden. — De heer Jaspers liet een aantal merkwaardig gevormde, tropische insecten rondgaan. — De heer De Vries stelde een paar inlandsche Noctuiden ter bezichtiging, o.a. eene grijze variëteit van *Panolis piniperda* Pz. — De heer Docters van Leeuwen sprak over verschillende Cynipiden en hare gallen, waarvan er een aantal rondgaan; levende, juist eierleggende voorwerpen van *Biorrhiza aptera* Bosc. bevinden zich daaronder. — De heer Boon vertoont eene honingbij, door de z.g. horentjesziekte aangetast, thans welbekend als het op den kop vastgekleefd zitten van Orchideeën-polliniën; ook laat hij kunstmatige wastafels, die tegenwoordig veel door de bijenhouders gebruikt worden zien, alsmede gallen van *Rhodites eglanteriae* Htg. — De heer Waterschoot van der Gracht vertoont voorwerpen van de pekzwarte watertor en rozenknoppen, sterk door mieren beschadigd. — De heer Oude-

mans spreekt over de nesten van de metselbij, *Chalcidodoma muraria* F., en van *Osmia rufa* L. Van beide nesten gaan voorwerpen rond. Mede stelt hij ter bezichtiging photographieën van een merkwaardig mieren- en van een zeer groot wespennest (*Lasius fuliginosus* Latr. en *Vespa vulgaris* L.).

Goudvinken?

Toen ik heden bij ontvangst van afl. 11 het stuk van den Heer Mr. R. Bn. Snouckaert van Schauburg las, viel mij plotseling in, dat ik, in December op een prachtige winterdag buiten wandelende, een paar vogels opmerkte, die mij onbekend waren en U zou mij een genoegen doen, zoo U mij uit onderstaande beschrijving zoudt kunnen zeggen, met welke soort ik kennis heb gemaakt.

De kleur op den rug was mooi glanzend licht bruin, eenigszins gestreept, die op de borst was prachtig oranjegeel en zoo ik mij goed herinner, een randje witte veertjes bij de oogen. De oranjekeur was bij het mannetje veel helderder dan bij zijn wederhelft. (Om deze reden vermoed ik trouwens een paartje gezien te hebben). De vogels waren iets grooter dan gewone musschen en distelvinken, in wier gezelschap ze rondvlogen. De snavel was, voor zoover ik zien kon, stomp.

J. R. HELDER.

Zeer waarschijnlijk waren het goudvinken

T.

N. B. Als curiositeit deel ik U mede, dat mij op 7 Januari een prachtig exemplaar van *Vanessa Io* L. werd bezorgd, dat in een der straten rondvloog. Ik ontving het diertje 's avonds en het sliep toen weer, terwijl het thans zijn verderen rusttijd doorbrengt in gezelschap van een jonge rups van *Arctia caja* L.

Boerenzwaluwen.

Op bldz. 250 van no. 10 van *De Levende Natuur* vraagt de heer A. C. Oudemans aan natuurvrienden om hun waarnemingen mede te deelen, omtrent de broedplaatsen van boerenzwaluwen e. a.; meer bepaaldelijk omtrent de vraag of deze soort ook buitenshuis haar nest maakt. Voldoende aan dat verzoek, neem ik de vrijheid u te melden, dat de boerenzwaluw (*Hirundo rustica* L.) volgens mijn waarnemingen zeer dikwijls buitenshuis broedt, aan huizen (die ik kan opnoemen), aan schuren en andere gebouwen. Meestal is het nest dan aangebracht onder een balkon, luifel, of iets dergelijks, dat zelfs niet eens veel behoeft vooruit te steken, mits het nest maar van boven eenigszins gedekt zij.

Gelijke waarneming werd herhaaldelijk gedaan door een mijner goede bekenden te 's Gravenhage, die ook wel eens in dit Tijdschrift een opstel levert. En ongetwijfeld hebben nog veel meer personen opgemerkt, dat *H. rustica* zowel binnen als buiten gebouwen haar nest maakt.

Doorn.

SNOUCKAERT.

Een nieuwe Club.

Schoonhoven. Alhier is opgericht een club voor Natuurstudie met aanvankelijk 12 leden. Het doel der vereeniging is o. m. het instellen van een nauwkeurig onderzoek naar de flora en fauna der Krimpener-, Lopiker- en Alblasserwaard en het aanleggen eener bibliotheek van natuurkundige werken.

Het bestuur bestaat uit de heeren H. C. GELOK, J. J. SCHEP, beiden onderwijzers alhier en J. KORTLAND, onderwijzer te Streefkerk, respectievelijk president, secretaris en penningmeester.

Herbarium.

Zoudt u zoo vriendelijk willen zijn in *D. L. N.* te vragen, wie genegen is met mij ruilhandel in Herbarium-exemplaren te doen, en er het verzoek bij voegen, mij dan te schrijven? Ik heb n.l. de collectie van Noorthey in orde gebracht; deze bevat vele zeldzame en mooie planten, maar alleen uit deze streek en nu wil ik op deze manier beproeven de collectie uit te breiden. Krijg ik nu van meerdere menschen exemplaren toegestuurd, dan komt één daarvan aan Noorthey en gebruik ik de overige weer, om iemands anders wenschen te bevredigen.

FLORIS T. H. JANSEN.

Noorthey bij Voorschoten.

Heksenbezem.

Zou u me in uw tijdschrift *D. L. N.* s. v. p. willen mededeelen of ik goed gezien kan hebben, n.l. dat in den 3den boom van de Utrechtschestraat af geteld, op de Heerengracht, op dat deel gracht, waar de Amsterdamsche bank is, zich een heksenbezem bevindt.

Amsterdam.

A. L. HAGEDOORN.

Ja stellig, het is er een.

T.

Spelletjes met Planten. Wie helpt er ons aan meer?

Armbanden en haartooi van madeliefjes, een krans van eikeblaren, 't opgooien van den-, esch- en ahornvruchtjes, fluitjes maken van wilg, toeterkruid en riet; tooverdoosjes van de vruchten van 't kardinaalshoedje, scheepje van rietbladeren, kettingen en krulfiguren van paardebloemstengels, tatoeëren met de vruchtsteeltjes van linden, waarzeggen met composieten-kaarsjes; spatten van bladeren, pijpjes en kettingen van eikels, leidsels van kastanjes, roode inkt maken van klapprozen, portretlijstjes van eikels, mos en dennekegels; kruipertjes van muizegerst; groen kleuren met heete tabaks-rook van scabiosen-bloemen; werpslingers van biezen, gras en lischdodden.

H. en T.

Verkleuren van Vlindervleugels.

U zoudt mij een groot plezier kunnen doen, door mij een middeltje op te geven, waardoor de kleur der vlinders niet verschiet.

Lith, Noord-Brabant.

W. FRIJLINCK.

De kleur der vlindervleugels verschiet niet of bijna niet, als u de opgezette dieren buiten stof en zonlicht houdt.

T.

Vogelvoeding.

Een lichte mooie winterdag; de rijp ligt als ruwe, witte kristallen en veeren over takken en grassprietten; heldere waterdruppels fonkelen in diamantgloed; een teere winterzon trekt de neveldampen op en hult het mooie witte landschap in lichtschijn.

Onvergelijkelijk mooi — en wat het genot nog verhoogt is het leven in de vogelwereld, al het drukke gedoe der vele vogels in die witte tooverwereld.

Maar juist hun zoeken; hun tjlpen, het druk heen en weer gefladder, zelfs van de schuieren tot vlak bij de woningen, is wel het bewijs, dat de honger nijpt, dat het zoeken naar hun dagelijksche kost, erg bemoeilijkt wordt in dien harden grond en dat ze daarom gedreven worden om vlak bij te komen zoeken naar wat afval of naar wat de vogelliefhebber voor ze uitstrooit.

Vlak voor mijn raam in de lange berijpte grassprietten zit een mooie specht: ze huizen hier veel in de buurt en zomers kan men dagelijks hun aanstekelijk komisch lachgeluid hooren, maar zóo vlak bij en zoo tam als een huis-musch zag ik ze nog nooit te voren.

„Pik, pik,” gaat de lange fijne snavel langs de grassprietten in den grond en bij iedere buiging van den kop komt het prachtig rood te voorschijn, dat, als bij een Oosterschen vogel, zoo rijk afsteekt tegen het groen; 't zijn de kleuren van een papegaai tegen het sneeuwwit.

Lang kan ik hem daar op mijn gemak gadeslaan; als een scherp, geoefend jager steekt hij iederen keer zijn kop lusterend in de lucht bij het minste alarm, om zich dan weer in zijn werk te verdiepen.

Begrijpelijk is het, hoe hij met dien fijnen sterken snavel door de bast der boomen weet te dringen en de ronde gaten boort om de rupsen te vangen en er uit te kloppen. Eindelijk krijgen de eksters hem in het oog en ze omfladeren hem krijschend, laten hem niet met rust tot hij eindelijk de wijk neemt.

't Zijn rakkers, die eksters, brutale dieren, die altijd het beste voor zich nemen, maar ze hebben toch ook honger en ze zijn zulk aardig altijd vrolijk gezelschap op het grasplein met hun helder-afstekende kleuren en hun deftigen voornamen dans; ook leiden ze zulk een trouw familieleven altijd twee of drie paren, méér nooit, zitten hier geregeld om het huis.

Zelfs een groote, zwarte, sombere kraai komt er bij en eenige gracieuse, maar sluw-uitziende vlaamsche gaaien (meerkollen, merriekollen noemt men ze hier). Dan vlak om ons heen soms groote vluchten mooie zware dikke woudduiven